

ΣΑΒΒΑΤΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ Α'. Ἀριθ. 45.

Σάββατον 14/26 Ὀκτωβρίου 1878.

Τιμὴ 3 χαρτόγραφα.

Κωνσταντινούπολις, 13/25 Ὀκτωβρίου.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ.

ΛΟΓΟΣ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ.

Τὸ ἱστορικὸν καὶ τὴν σημερινὴν θέσιν τοῦ ἑλληνοτουρκικοῦ ζητήματος καὶ τὴν πολιτικὴν ὁδὸν ἣν σκοπεῖ νὰ τραπῇ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, λίαν σαφῶς ἐξέθηκεν ὁ Ἕλλην πρωθυπουργὸς κ. Κουμουνδούρος ἐν τῇ ἑλληνικῇ Βουλῇ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 2[14 Ὀκτωβρίου. Τοῦ λόγου τοῦ κ. Κουμουνδούρου ἀναδημοσιεύομεν τὰς σπουδαιότατας περικοπὰς, νομίζοντες ὅτι οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ διαφωτίσῃ μᾶλλον τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας περὶ ζητήματος τοσοῦτο ἐνδιαφέροντος.

Ἡ πολιτικὴ συζήτησις περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀρξάμενη ἀπὸ τῆς 2[14 ἐν τῇ Βουλῇ Ἀθηνῶν, ἔληξε μόλις τῇ 6[18 τῶν μὲν ὑπουργῶν κκ. Κουμουνδούρου καὶ Δηλιγιάννη ἐκθέντων τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως καὶ δικαιολογησάντων αὐτὴν, πολλῶν δὲ κατὰ ταύτης τὸν λόγον λαβόντων, ἐν οἷς διεκρίθησαν οἱ κκ. Τρικoupης, Ζαίμης καὶ Βαλέτας. Ἐπὶ τέλους τεθέντος ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ζητήματος, ἐμπιστοσύνης ἡ Βουλὴ διὰ ψήφων 69 κατὰ 63 ἐπέδοκίμασε τὴν πολιτικὴν τοῦ ὑπουργείου.

Ἰδοὺ αἱ σπουδαιότεραι περικοπαὶ τοῦ λόγου τοῦ ἑλλήνος πρωθυπουργοῦ.

Μόλις ἀνεχωρήσατε, καὶ ἡ Εὐρώπη συνήλθεν εἰς συνέδριον· οἱ φίλοι, οἱ ἀγαπῶντες ἡμᾶς, μᾶς συνεβούλευσαν νὰ στείλωμεν ἀντιπροσώπους ἐκεῖ. Οἱ ἀντιπρόσωποι ἡμῶν ἀληθῶς ἀπῆλθον, ἔχοντες καὶ αὐτοὶ τὴν πεποίθησιν, τὴν ὁποίαν σᾶς ἐξέθεσα, περὶ

τῶν ἐπαναστάσεων, καὶ τὴν βεβαιότητα, συνεπεῖα τῶν ἐπανειλημμένων εἰδοποιήσεων καὶ τοῦ λόγου Δέρβου καὶ τοῦ Σαλισβουρή, ὅτι τὰ δικαιώματα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς θὰ ἦναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἰσχυρᾶς, τῆς ἰσχυροτάτης Ἀγγλίας, καὶ ὅτι πλήρης θὰ ὑπάρξῃ ἰσότης. Τὸ συνέδριον εὐηρεστήθη νὰ τοὺς δεχθῇ· προσεκάλεσε δὲ αὐτοὺς δι' ἀποφάσεως, περιορισμένης ὑπὸ ὅρους· δυστυχῶς τὸ εὐρὺ πρόγραμμα τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, τὸ ὑποβλήθη ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου, δὲν ὑπερίσχυεν· ἡ ἀπόφασις περιορίσε τὸ πρόγραμμα τοῦτο καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι εἰσελθόντες, ἠναγκασμένοι ἦσαν, καὶ περὶ τούτου θὰ δώσῃ ἐκτεταμένας πληροφορίας ὁ ἐντιμὸς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, νὰ περιορισθῶσιν ἐντὸς τοῦ κύκλου, τὸν ὁποῖον ἡ ἀπόφασις ὥριζεν. Ἀλλὰ, κύριοι, ὡς Ἕλληνες δὲν ἠδύναντο νὰ μὴ ἀποβλέψωσι πρὸς τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον ἡ Ἀγγλίς ἐθεσεν ἐνώπιόν των, πρὸς τὸ μέγα σημεῖον τῆς προστασίας τοῦ ἑλληνισμοῦ· καὶ ἂν δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκφρασθῶσι, καὶ ἂν δὲν ἠδύναντο ῥητῶς ν' ἀπατήσωσιν τι ἐν τῷ συνεδρίῳ, διότι ἡ ἀπόφασις ῥητῶς ὥριζε τὰ ὅρια τῆς ἐνεργείας μας, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ χωρίσωμεν τὸ περιορισμένον ζήτημα τῆς προστασίας ἀπὸ τῆς μεγάλης ιδέας. Τὸ ζήτημα οὗτω, τὸ χιμαιρικὸν τῆς μεγάλης ιδέας, ἀποκατέστη ζήτημα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ δικαίου. Ἐπαναλαμβάνω, κύριοι, ὅτι πλείονας ἐξηγήσεις θελεῖ σᾶς δώσει ὁ ἀξιότιμος ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν.

Κύριοι, ὅταν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ιδέας ἔχωμεν τὴν ψῆφον τῆς Ἀγγλίας, τῆς Αὐστρίας, τῆς Ἰταλίας, ἀρκεῖ ὥστε τὸ ζήτημα ν' ἀποκαταταθῇ εὐρωπαϊκόν. Καὶ ἐγὼ ἂν ἤμην, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἤθελον ὑπερασπισθῇ τὸ ζήτημα τῶν θυμῶν ἐπαρχιῶν, ὅπως τὸ ὑπερησπίσθη ὁ ἐντιμὸς συνάδελφός μου, ὅστις δὲν εὐρέθη ἐτυχῶς εἰς τὴν ἀνάγκην ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου ν' ἀποδείξῃ... ποῖος εἶναι ὁ ἀδιάρρηκτος δεσμός τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος μετὰ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῶν Ἰωαννίνων, τῆς κοιτίδος τῶν ἡρώων τῆς ἐπα-

ναστάσεως τοῦ Βότσαρη, τοῦ Κωλέττη, τοῦ Καραϊσκάκη, Τσαβέλλα κλπ. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἔθεσεν ὁ πρῶτος ὑπουργὸς τῆς Ἀγγλίας, ἐβάδισε, τοῦ νὰ ὑπάρξῃ ἀσφάλεια καὶ ἡσυχία διὰ τὴν Ἑλλάδα. «Τὰ ὅρια, εἶπεν ὁ λόρδος Βήκονσφηλδ, ἐχαράχθησαν κακῶς, ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ δι' οὐδὲν τῶν ὁμόρων κρατῶν· πρέπει νὰ διορθωθῶσιν· ἄλλως οὐδὲν μόνιμον ἠμποροῦμεν νὰ ἐλπίσωμεν». Καὶ ὅταν μᾶς ἐρωτοῦν ὁποῖον εἶναι τὸ δίκαιόν σας ἀπορῶ πῶς ἀρνοῦνται αὐτὴν τὴν ἀνάγκην τὴν ὁποίαν ἡ Εὐρώπη ἀνωμολόγησε καὶ ἀνεγνώρισε. Τὸ δικαίωμα εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς εὐνομίας κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας, τῆς δικαιοσύνης κατὰ τῆς ἀδικίας. . . Τὸ δικαίωμα αὐτὸ ἐπέβηκεν ὁ Θεὸς εἰς ἕκαστον νὰ ὑποστηρίξῃ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν του. Οἱ τὸ δυνατοὶ ἐξασκοῦν· ἀπὸ τοὺς ἀδυνάτους μόνον ζητεῖται λόγος.

Τέλος πάντων, κύριοι, τὸ ἐν Βερολίνῳ συνέδριον ἐξέδωκε μίαν ἀπόφασιν· τῇ γενναίᾳ πρωτοβουλίᾳ τῶν εὐγενῶν ἀντιπροσώπων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας καὶ τῇ ἐπικυρώσει τῶν ἰσχυρῶν ὑπουργῶν τῶν μεγάλων εὐεργετῶν δυνάμεων καὶ τῆς μεγάλης Γερμανίας καὶ Αὐστρίας ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη ὁμόθυμος, οὐδεμία δὲ ἀντίρρησης ἢ δυσκολία παρέστη. Τὴν ἀπόφασιν ἡ κοινὴ γνώμη τῆς Εὐρώπης ἐδέχθη, τὴν ἐχειροκρότησεν. Ἡ ἀπόφασις εἶναι πλήρης καὶ βεβαιωσάτη, ἀλλ' εἶναι ἀπόφασις, ὡς εἶπεν εἰς ἓνα λόγον τοῦ ὁ λόρδος Βήκονσφηλδ, περιέχουσα παραχώρησιν ἐπαρχιῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐν Βερολίνῳ συνεδρίου.

Ἰδοὺ, κύριοι, ποῦ ἐφθάσαμεν μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης· ἀπεκτίσαμεν μίαν ἀπόφασιν τῆς Εὐρώπης ὁμόθυμον, καὶ εὐχαριστίας ἔχομεν περὶ τούτου ν' ἀποτείνωμεν, διότι ὅλαι αἱ δυνάμεις ἔδειξαν τὸν αὐτὸν ζῆλον καὶ τὴν αὐτὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ἑλλάδα· συνεμορφώθημεν δὲ μὲ τὴν συμβουλὴν τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδωκαν καὶ μᾶς δίδουν, καὶ ἐξακολουθοῦμεν ἐπιδιώκοντες τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης διὰ τρόπον συνδιαλλακτικοῦ, μετριοφρονος καὶ εἰρηνικοῦ. Καὶ τοῦτο, κύριοι, ἀκόμη ἀπορρέει ἀπὸ τὴν πολιτικὴν μας ἐν γένει, διότι ἔχομεν τὴν πεποίθησιν τὴν ἀκλόνητον, ὅτι πρέπει φιλικῶς νὰ συμβιώσωμεν μὲ τὴν γείτονα δύναμιν. Τὰ συμφέροντα ἀμφοτέρων ἀπαιτοῦσι καὶ ὑπαγορεύουσι τὸ τριεῖς, καὶ ἐντὸς τῆς πολιτικῆς ταύτης καὶ αὐτοὶ καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ εὐρώμεν τὸ συμφέρον μας, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ αὕτη δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ δυνηθῶμεν προηγουμένως νὰ ζήσωμεν· νὰ ζήσωμεν δὲ οὐχὶ ἀποκτῶντες μόνον πλεῖονα, οὐχὶ ἔδαφος μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν, διότι ἄνευ τούτων δὲν δύ-

νάμεθα νὰ σκεφθῶμεν περὶ συμπράξεως καὶ κοινῆς ἐνεργείας. Πιστεύω δὲ ὅτι αὕτη εἶναι ἡ πολιτικὴ, τὴν ὁποίαν ἡ πατρίς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πρέπει νὰ ἔχῃ.

Ἰδοὺ τί ἐπράξαμεν μέχρι τοῦδε. Τί σκοπεύομεν ἤδη νὰ πράξωμεν; διότι καὶ περὶ τούτου πρόκειται, καὶ περὶ τούτου μᾶς ζητεῖται λόγος. Ἡμεῖς, κύριοι, νομίζομεν, ὅτι μέχρις οὗ τὸ ζήτημα λυθῇ, τὴν αὐτὴν πολιτείαν ὀφείλομεν ν' ἀκολουθήσωμεν· καὶ διὰ τί; Ἡ Εὐρώπη ἀπεφάνθη, καὶ τὸ γνωρίζετε, ἀλλὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς συνώδευσεν καὶ μὲ ἀπλὴν τινα, ἀλλὰ σοβαρὰν παρατήρησιν, ὅτι σκοπὸν δὲν ἔχει δι' ὕλικῶν μέσων νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν. Πρέπει ν' ἀπελπισθῶμεν λοιπὸν; Πρέπει νὰ εἰπώμεν ὅτι εἴμεθα ἀνίκανοι νὰ πράξωμεν ἡμεῖς τι, νὰ ἐνεργήσωμεν; Πρέπει νὰ δέσωμεν τὰς χεῖρας, οὐδεμίαν πεποίθησιν ἔχοντες εἰς ἑαυτοὺς, καὶ νὰ εἰπώμεν: Ἀποφασίσσατε ἂν θέλετε νὰ ἐκτελέσητε καὶ ὅταν θέλετε· ἡμεῖς οὔτε δυνάμεθα οὔτε ἀποφασίζομεν, διότι δὲν εἴμεθα ἱκανοὶ οὔτε νὰ κινηθῶμεν ἵνα καταλάβωμεν τὰς ἐπαρχίας, ἃς μᾶς παραδίδει; Ἐπιμένομεν εἰς τὴν πολιτικὴν μας, διότι δὲν ἀποδίδομεν εἰς τὴν πατρίδα μας τοιαύτην ἀνικανότητα; Ὑποθέτω, κύριοι, ὅτι ἡ Εὐρώπη θέλει ἐκτελέσει τὴν ἀπόφασιν, συμβουλευούσα καὶ προτρέπουσα τὴν Τουρκίαν νὰ ἐνδώσῃ. Ἀλλ' ὅπισθεν τῆς ἐπιστήμου Τουρκίας παρίσταται ἄλλη Τουρκία λέγουσα, δὲν ἐνδίδω. Θέλετε λοιπὸν, εἰν εὐρεθῶμεν εἰς τοιαύτην κατὰστασιν, νὰ μὴ δυνηθῶμεν οὔτε αὐτὸ νὰ ἐκτελέσωμεν, οὔτε τοὺς ῥαδιορρηγνηθσομένους τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων τουρκικοὺς λαοὺς ν' ἀποκρούσωμεν καὶ νὰ εἰπώμεν· Παραδώσατέ μας σεῖς τὴν χώραν, ἐγκαθιδρύσατέ μας, ἡμεῖς εἴμεθα ἀνίκανοι νὰ παραλάβωμεν ὅτι μᾶς δίδετε; Ἐὰν λοιπὸν παρουσιασθῶσι τοιαῦται δυσκολίαι, δὲν δυνάμεθα νὰ τὰς ὑπερνικήσωμεν ἄλλως ἢ ἀκολουθοῦντες τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἀκολουθοῦμεν.

Ἀμφιβάλλω, κύριοι, εἰν ἡ Τουρκία ὑπακούσῃ εἰς συμβουλὰς· ἀμφιβάλλω δὲ, εἰν καὶ ἡ Εὐρώπη ἀποφασίσῃ νὰ συμβουλευέσῃ οὕτως ὥστε νὰ καταστήσῃ τὴν παραχώρησιν πραγματικὴν.

Κατ' ἐμὲ, ὅταν ἡ Ἑλλὰς ᾔναι εἰς κατὰστασιν νὰ προκαλέσῃ πράγματα, ἡ Εὐρώπη τότε διὰ τῶν πραγμάτων θέλει ἐνεργήσῃ, ἡ Εὐρώπη θέλει μᾶς συμβουλευέσῃ νὰ ἡσυχάσωμεν ἢ τὴν Τουρκίαν νὰ ὑπακούσῃ. Τὸ ζήτημα δι' ἡμᾶς ἢ οὕτως ἢ ἄλλως θὰ λυθῇ, διότι ἡ προὔσκα κατὰστασις εἶναι χείρων.

Τὸ ἔθνος πρὸ δύο ἐτῶν ὑπεβλήθη εἰς θυσίας τοι-

αύτας καὶ τοσαύτας ἄνευ φωνῆς, ἄνευ σχεδίου, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι μόνῃ καὶ ἐπὶ τῇ ὑπονοίᾳ, ὅτι ἐνδεχόμενον νὰ παρουσιασθῇ περίστασις ἐνεργείας τινός. Πῶς ἦδη, ὅταν ἔχῃ τὴν ἀπόφασιν ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης καὶ ὀπίσθεν αὐτοῦ τὴν Εὐρώπην αὐτὴν, ὅταν πρόκηται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, νὰ ἐκτελέσῃ δηλαδὴ τὴν ἀπόφασιν τῆς Εὐρώπης, πῶς τώρα πρέπει νὰ σταματήσῃ, πρέπει νὰ δειλιάσῃ, νὰ μὴ ἐξακολουθήσῃ τὴν αὐτὴν πολιτικὴν, ἐνῶ ἔχει τὴν βεβαιότητα πλέον, ὅτι τὸ ζήτημα λαθὼν εὐρωπαϊκὴν ὑπαρξιν, θὰ λάβῃ καὶ εὐρωπαϊκὴν λύσιν;

Κύριοι, ἐλπίζομεν ὅτι τὸ ζήτημα μίαν τινὰ λύσιν θὰ λάβῃ συντόμως, ὅτι τὸ ἐπόμενον ἔτος θέλομεν δυνηθῇ νὰ ζήσωμεν ἐν ὁμαλῇ καταστάσει καὶ μὲ προϋπολογισμὸν τακτικόν, ὅτι τὸ ἐπόμενον ἔτος θέλει εἶναι ἔτος εἰρήνης· ἐπομένως ὁ προϋπολογισμὸς, τὸν ὁποῖον σᾶς ὑποβάλλομεν, ἀντιπροσωπεύει τὴν πολιτικὴν μας, τὰς ἰδέας μας αὐτάς.

Διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ 1879 εἶναι ἄρκετός ὁ προϋπολογισμὸς, τὸν ὁποῖον ὑπεβάλλομεν ὑπὸ στρατιωτικὴν ἔκδοσιν 13,000,000, τροφοδοτοῦντα καὶ μισθοδοτοῦντα στρατὸν 18,000 ἀνδρῶν, εἶναι ὅ,τι ἔχομεν ἀνάγκην. Ἀλλὰ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νομίζομεν ἀναπόφευκτον νὰ μένωμεν ὠπλισμένοι. Βλέπετε πόσον σαφῶς τὰ λέγω· διότι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ κρύπτωμαι. Πρέπει νὰ μένωμεν ὠπλισμένοι, καὶ τοῦτο, νομίζομεν, κατορθοῦται, εἰάν ἀποστείλωμεν δι' ἀδείας τοὺς ὑπάρχοντας ἐφεδρὺς εἰς τὰς ἐστίας των, καλέσωμεν τὰς ἄλλας σειράς, τὰς ὁποίας κατὰ νόμον θὰ ἐξακολουθῶμεν ἐκγυμνάζοντες εἰς τὰς ἐπαρχίας των. Ταιυτοτρόπως θέλομεν ἔχει τοὺς ἐκγυμναζομένους ἐφεδρὺς καὶ τοὺς ἐφεδρὺς εἰς τοὺς ὁποίους χορηγοῦμεν ἀδείας, τὴν δ' Ἑλλάδα ὠπλισμένην καὶ ἐτοίμην.

Οὕτω νομίζομεν ἡμεῖς, ὅτι πρέπει νὰ πολιτευθῶμεν.

Ὁ ἐντιμὸς κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν σᾶς ὑπέβαλε πίστωσιν, σκοπὸν ἔχουσαν νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἔτους. ἐπειδὴ ὑπῆρξεν ἀμφιβολία τις περὶ τούτου δίδω τὴν ἐξήγησιν.

Διὰ τὸ 1879, εἰάν τῷ ὄντι εὐρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην, εἰάν ἡ Ἑλλάς προκληθῇ νὰ ἐνεργήσῃ στρατιωτικῶς κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς μας θέλομεν σᾶς ζητήσῃ ἄλλα 35 ἑκατομμύρια (Συγκίνησις). Ἐάν τῷ 1879 δὲν εἶναι τακτικὸν ἔτος, καὶ ἔτος εἰρήνης εἰάν εἰς πᾶσαν, ὁποῖαν δέποτε περίστασιν, ἡ Ἑλλάς δὲν θέλῃ νὰ ἀρνηθῇ τὸ ἔγιναι αὐτῆς, εἰάν δὲν θέλῃ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν πεποιθήσιν εἰς

ἑαυτὴν, ὅτι οὐδὲν θέλει νὰ ἐλπίσῃ ἀφ' ἑαυτῆς, ὅτι θέλει νὰ ἐπανεέλθῃ ὅπου εὕρίσκετο, καὶ νὰ ἀδιαφορήσῃ εἰς τὰ γεγονότα, εἰάν ὑπάρξωσι γεγονότα τὰ ὁποῖα προσκαλοῦσιν αὐτὴν νὰ ἐνεργήσῃ, τότε ὁ προϋπολογισμὸς, τὸν ὁποῖον παρουσιάζομεν, εἶναι ἄρκετός· εἰάν ὅμως πρόκηται νὰ ἐνεργήσῃ καὶ νὰ θέσῃ 40 τοῦλάχιστον χιλιάδας στρατοῦ εἰς ἐνέργειαν, ἵνα συμπληρώσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ τούτου, διὰ νὰ τὸν συντηρήσῃ καὶ τὸν κινήσῃ, ἔχει ἀνάγκην νέας θυσίας καὶ αὕτῃ ἡ θυσία καθ' ὅλους τοὺς προϋπολογισμοὺς ἀναβιβάζεται εἰς 35 ἑκατομμύρια, ὡς σᾶς εἶπον.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΑΣΙΣ

ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ.

Ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τὰς αἰτήσεις τῶν ἀντιπροσώπων τῆς γενικῆς τῶν Κρητῶν συνελεύσεως καὶ τὴν εἰς αὐτάς ἀπάντησιν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου Γαζῆ Ἀχμέτ Μουχτάρ πασσᾶ. Εἰς τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἐγένοντο τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις ὥς ἡ Α. Ἐξ. ἀπεδέξατο καὶ διέβιβασεν εἰς τὴν Υ. Πύλιν, ὅπως τύχωσι τῆς ἀπαιτουμένης κυρώσεως. Τὸ κείμενον τοῦ τελευταίου τούτου ἐγγράφου ἔχει ὡς ἑπεται.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ

ἐπενεχθεῖσαι ἐπὶ τοῦ Ὁργανικοῦ νόμου τῆς Κρήτης τοῦ 1868.

Ἄρθρ. 1. Ὁ Ὁργανικὸς νόμος τῆς νήσου Κρήτης θέλει ἐφαρμόζεσθαι ὡς καὶ πρότερον, μετὰ τῶν ἐπομένων τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων, αἱ δὲ διατάξεις αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ ἀλλοιωθῶσιν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Γεν. Διοικητὴς θὰ διορίζηται συμφώνως τῷ Ὁργανικῷ νόμῳ, ἡ δὲ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὁρίζεται ἐπὶ πενταετίαν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ Γεν. Συνέλευσις θέλει ἀπαρτίζεσθαι ἐξ 80 μελῶν, ὧν τὰ μὲν 49 χριστιανικά, τὰ δὲ 31 μουσουλμανικά ὡς ἐξῆς

Πόλεις	Μουσουλμ. Χριστ.	
Πόλις Χανίων	3	1
Κυδων. ἢ Τὸ πᾶν μετ'		
Ἀληκιανοῦ	1	3
Κίσσαμος	1	3
Σελινός	1	3
Σφακιά		4